

Varakevadised tööd mesilas. Perede kevadine läbivaatus. Ergutussöötmine ja jootmine.

Kokkuvõtte loengust Elva piirkondlikul mesinduspäeval 20.03.2010.a.

Lektor Tõnu Hiimäe, lektorileping PR-6-1.5-39

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Tänavune talv peaks mesilastele talvitumise suhtes olema ideaalilähedane. Nii nagu sügisel külmaks läks, nii ka jäi. Sulailmu terve talve jooksul ei olnud. Mesilased said rahulikult talveuinakut pidada, kui nende und tihased, hiired, nugised, inimesed või karud ei häirinud. Et mesilindude uni veel rahulikum oleks, on mul tarude lennuavade ette pandud valgest raskemast kunstmaterjalist (40x55cm) kangatükid. See ei lase tuulel lennuavast otseselt sisse puhuda, hoiab tihased eemale ja ei sunni mesilasi esimeste soojade kevadpäikesekiirdega välja lendama.

Kiirläbivaatust võib teostada siis kui temperatuur varjus on üle pluss kuue kraadi, et haue ei kahjustuks. Samaaegselt on vaja hinnata sööda hulka. Peres peaks olema vähemalt 6kg sööta, et pere saaks normaalselt edasi areneda. Kui on vähem, on vaja juurde anda lisa sööta. Parim on sügisel alles jätud kristalliseerunud meega söödakärg. Kui seda ei ole, siis anda pealtsöödana marli sees kristalliseerunud mett või kandit. Kui ka seda käepärast pole, võib anda pealtsöödanõuga kummeli teega tehtud suhkrulahu (2:1). Kummeli tee on üldse väga kasulik mesilaste seedimisele. Vedelat suhkrusiirupit ei maksa varakevadel kasutada. Sest see häirib peret. Mesilased hakkavad pärast sellist söötmist tarust välja lendama ja võivad külma käes hukka saada.

Tuleb vaadata ka raamide arvu sobivust mesilaste hulgaile. Liigsed kärjed võib välja võtta. Kui mesilased suudavad katta vaid 3-4 raami, aga soovitakse peret kindlasti säilitada, tuleb raami-vaheliistud keerata serviti. Kui on aga mesilasi vähem, on õigem pere liita mõne teise väiksema perega.

Kuna varakevadel on ilmad väga heitlikud, on soovitatav esialgu lennuava kitsendada umbes 1cm raami kohta.

Üldiselt peale puhastuslendu pere tegevus aktiveerub tunduvalt. Suureneb järsult söödakulu. Algul keskelt läbi pool kilo nädalas, hiljem veelgi rohkem. Siin peab mesinik hoolas olema ja jälgima, et söödapuudus ei tekiks. Väga tihti üks perede hukkumise põhjuseks ongi see, et puhastuslennul käinud pere vaikselt või järsult hääbub. Toidunappus on ka üks peres lubihaudme, kõhulahtisuse ja varroatoosi vohamise põhjuseks.

Ei tohi unustada ka seda, et märtsis-aprillis seoses haudmetegevusega suureneb järsult pere veevajadus. Et veetoojad mesilased külmade ilmadega ei hukkuks, olen pannud igasse tarru veekäsna sooja vee või kummeli teega.

Kevadrevision teha siis kui kraadiklaas näitab rohkem kui 12 kraadi sooja varjus. Siis võib lamavtarudes suurem tarupuhastus ette võtta. Hinnata ema munemisheadust. Pesa laiendama võib hakata siis kui kõik kärjetänavad on mesilastega täidetud. Esimesed laienduskärjed peaksid olema eelmisel aastal kasutusel olnud veidi tumedamad korras kärjed. Pesa katta kinni soojalt, sest haudmetegevus nõuab sooja, aga kattesilasi kevadel napib.

Tõnu Hiimäe